

تۇرلۇق يۈزدى

تۈرك ادىپاتلىرىنىڭ ئاسراڧىيىسى

جلد : 1 — 21

ھىزىران 1928
اۋنىدىنچى سەنە

صاى : 6 — 200

[معمار حكمت بكت حاجى بكتاش كوينده ياپدغى صولو بويى بر تابلودن اقتباس ايدلشدر .]

بكتاش بىك و صوك بكتاش بىك

محررى : معمار حكمت

تلقى ايدىن بىن ، حاجى بكتاش تىكسنى نىل خاطرته
كتيره بيليردم .

قىش كىشى ، ايشىزدم . حاجى بكتاشده
ياپىلاق بىكى بر مسافرخانه نىك پلانلارنىك تنظيمى
تىكلىف ايتىلردى . بويىش آلش وچالشمدم .
تطبيقاته كانجه بىده بىكلرجه بكتاشنىك كىبىسى
اولان او يورده دوغرو يوللاشمدم . زمان نه چابوق
كچيور . درت سىنه اول قىر شىرىنه كىتمك پىك او قدر
قولاي دىكلى . ياپىل آرابه نىك ايجنده چوواله سارلش
حالى دىكى كى صاغه ، صوله بووارلانهرق يوله
چىقمشدى . نه يالان سويلهيم ، افسانه وى خاطرته لىله ،
ذوق و صفا لىله روحده برهيجان ياراتان بو طريقتىك
كىبىسى بر آن اول كورمىك ارزو ايدىيوردم .
قاياش كويندن كچىركن دوشونجه ايجنده ايدم .
خىاللا ساز و سوز لىلر نده ، مىلك ، ساقىلك
آردىسندى لاهوتى بر حيات ياشايوردىم . او قدر
دىلشمدم كه ، آنچى شىدلى بر صدمه ايله يره بووارلانجه
كىندىكه كى بىلشمدم ؟

مكر آرابه سرعتله كىدركن تىكلكى چىقمش ،
آرابه ده دورلشدى . نه ايسه ، آرابه نى تعمىر ايتىك ، يوله
چىقدى . اوچ كونىز يوللرده كچمىدى . دوردىغى كون
موجوددن چىقمش وايىجه ايلرلىشدىك . آرابه جىم
معنوى بر حىك و بر دىكى هيجانله آغزىنى شاپىرداتهرق
ايشته اشارت ملاشلىرى دىدى ! باقىم ، فورطنه دن ،
ياغموردن اطرافنده كى طوبىراقى آچىلمش اوچ
درت سىورى طاش . آرابه جى به صوردم :

بىوك انقلابىز تيجدد مانعه لىرى قوتلى ايله بىقىدى
وسويوردى . بوميانده بكتاشى اوجانكده ذاتا
كوللنمكه باشلايان آتشى تيجددك بورلى فارشيسنده
سوندى .

مجموعه لىرىزده عالم واجتماعى تيجلر ، حكايه جيلر
بو طريقتىك تاريخنه ، مفكورده سىنه ، طرز تىلغىسده دائر
بول بول يازىلر يازدىلر . هله حكايه جيلر
قدىمى بر بكتاشى درويشى كى بو طريقتىك سرلىرى ،
ذوقلىرى ، عالملىرى قدرتى قىلمىله تصوير ايدىرك
جانلاندىردىلر . زواللى بكتاشىلىك سر دىكارى
شىرك ايسه آشاغى جىندن چناق ، چوملك صىرلىرى
كى چابوق دوكون عادى بر بويى اولدىنى ميدانه
چىقىدى .

بى بكتاشىلىك نه ماضىسندن ، نه ده غايه سندن
بىست ايدىمك دىكلم . اوفى عالملىرى ، متفكرلىرى
تماما ايشاح ايتىلردى . يالكن بو طريقتىك صوك
كونلر نه عائد خاطرانى بروئىقه تاريخيه اولق اوزره
قىد ايدىمك . بىوك كىفلىله آله ايتدىكم رسالرم
بكتاشىلىك كىبىسى اولان حاجى بكتاش ، نام دىكر
قره هوپوك ناحيه سىنده كى معظم تىكسنىك صوك
ساكنلر نه عائددر . بناء عليه خيال اوزر نه مؤسس
رسالردن بر آرزىق داهى قىمتدار اوله جىنىلندهيم .
مجازه كىده جىكى خاطرته كتير يردمده حاجى
بكتاش ناحيه سىنه كىتمكى دوشونمدم بىله . . .
كىندى دوز يولده كوچلىكلىك آدىم آتاركن
طريقتلىك قارىشىق يوللر نده يوروىه بىلمكى بر جان بازاق

— نه در بواشارت طاشلری ؟

آراهه جیم صاف بر آدمدی . «هتلیری حاضر اولسون» دییه سوزه باشلادی . دیدی که :

— قره هوپوک ناحیه سینه یاقلاشورز . یعنی حاجی بکتاش کوبنه . وقتيله حضرت بکتاش ولی بر خوروس اوستنه بنمش وآننده کی ییلان قامچیسی قولانهرق بورایه قدر کلش . قره هوپوکایله کندیسک ولی اولدیغنی سوبله مش . فقط بردورلوا یانادیر امامش ؛ اوزمان ، بن سزه ولی اولدیغنی اثبات ایدیم دیمش . وطاشلره اشارت ایدنجه برای تصدیق یوروپوب کلکه باشلامش . اوزمان اهالی حضرت بکتاشک ولی اولدیغنه ایانمشلر

بوکوزل حکایه بی دیکلدم . دیدم که :

— احمد آغا ! هپسی ای ، قیرباجی ده اعلا . فقط بوقوجه بکتاش ولی بی خوروسه نصل یندیردک ؟ احمد بر ایکی دقیقه دوشوندی ، قاشلری چادی و دیدی که : — ای افندی ! کیم بیلیر اودورلرده نه بپوک خوروسلر واردی ..

آرتق قره طاغلرک چرچیوله دیکی کوزل برمنظره ایچریسنده محرومی ییشیل قه لریله ، باغ و باغچه لریله حاجی بکتاش کوبی کورونمکه باشلامشدی . روز کارک اوکنه دوشن بر بلوط زمرد کی پارلایان یایلانک سه ویغلی چیچکلری کواکسیله اوپور و قاپچوردی .

آراهه جیم افقده کی طوب آغاچلقلری اشارت ایدرک ایشته خان باغی ، ایشته دهده باغی دییه کوستریوردی !

بکتاشی شعرا مزک نفسلرنده کی اسملری شمعی آکلیوردم . بيلم نره لرده دويدوغم بر نفسک شو پتلیری غیر اختیاری خاطر لادم :

خان باغنه قورولمش عاشقلرک اوتاغی کلزار عشق اولوبدر مستانه لر دوراغی ای ساقی مؤید صون بزه عشق میندن فاش اولماسین بواسرار واردد یرک قولاغی بویتلرک مدلوللری و افسانه وی حیثاتک صحنه لری شمدی کوره بیلوردم .

یوللر بوزولغه باشلامشدی . آراهه لدوس فورطنه سینه طوبولمش برقایق کی ایکی طرفه یالیا

اورپیوردی . آقشامک قیزیل کونشی پنبه نورلری یایلارله سرپیوردی . ییشیل آغاچ کومه لرینک مور کواکهلری درینک مشدی . اوکولسکلرک آره سنده چوق قرمنی کورونن بر ایکی بنا ییشیل بر دهمت ایچنده کی کلنچک قدر کوزه لدی .

غریبک یوجه طاغلی کونشی کوسلرینه دوغرو چکرکن بزیده حاجی بکتاش ولی تنکسی روحنه دوغرو چکیوردی .

هرطرف قارارمشدی . سس یوقدی . بعضاً اوزاقدن لمن بر سورونک چینغراق سسلری ، کوپکلرک اولومالری بوسکوتی اخلال ایدیوردی . آراهه بر خان اوکنده دورمشدی . آنده چیراسنک آلورلی اطرافه صاوورارق یانمه صوقولان بر بکتاشی درویشی قایغوسز برطرزده وکولرک : — خوش کلشک . . . ایوالله

دیدی . بنده ایوالله دیدم . چونکه بورایه کلهدن طریقتک آداب و معاشرتنه ایواللهک بیوک بر موقع طوتدیغنی اوکره نمشدم . بنی قارشیلایان بو پژمرده درویش بکتاشی ولی تنکسینک مشهور آبدالی درویش یوسف ایدی .

درویش باوولمی آلمشدی . یوروپیوردی . نرهبه کیده جکمزى صوردم . جواب ویرمدی . یالکز باشی ساللادی . قاین و یوکسک بر دیوارک اوکنده ایدک . دیوارک جسمانته نظراً عادتاً بر دلیک مقامنده اولان قبودن ایچرییه کیرمک اوزره آدمی آتارکن بنده بکتاش ولی تنکسینک قارشیسنده لازمه حرمتی ایفا ایچون مجبوری برحاله اکیلشدم .

اسکی مدرسه لرمن طرزنده اطرافی ستونلی رواقلرله محاط واورته یرنده حاووضی اولان بر میدانه ایدک . . قراکق دهلیزلرک ایچنده آتش بوچکلری کی پارلایان برایکی یاغ قندیلی اطرافی حقیقه تنوبر ایدیوردی . یوسف ایلریله دی . بر قاپوبه اوردی . بر آرز صوکره اطرافی قولاقلری کوبلی درویشلر صارمشدی . کله جکمی بیلدکلرندن « خوش کلدک معمار افندی » دییه اظهار ممنونیت ایدیورلردی . ایچلرندن قوجه صاقالی بر درویش دیکلرینه : « معمار افندینک اشیلرینی کوشکه کوتوروکز . » دیدی .

هوا کوزه لدی . آلوده اوستنه خالیلر سریش بر سدیرده اوطوردق . اختیار بر درویش فنارایچه

حواله ایتدی ، آمین اولکه آره نلرک قوتی دائم سنکله برابر در .

آرتاق اوکره عیقلدکیا . بورانک آداب و معاشرت دقیقه ده آلتش دفعه ایوالله دیمکی ایجاب ایتدی یوردی . ایوالله دیدیم . بابا دوامله :

— حضرت سنکیرینی کوشکده پایدیرمجم . اوراسی مزارانک یاننده ، باغچنلک اورتی سنده در . کیمسه لر یوقدر . سن چالیشه چشک ، اوراده راحت راحت چالیشیر ، استراحت ایدرسک ! یالکز برمشله وارکه اوراده کیمسه سز قلنه ویاتغه قوزقارمیسک ؟ جواب ویردم :

— بابا آردلر ! بن یالکز زیر و حیلدن قوزقارم . او ثولولر یرندن قیلمدایه جق بر قوته مالک اولسه ایدیلر . بیکلرجه اوقه طاشلرک ، طور اقلرک آلتنده آبدالجه یاتمازلردی . بویله کوزل ، حوض باشنک کینی وارکن هر حالده اونلرده کلیرلر و بو ذوقه اشتراک ایدرلردی .

بابا دوشوندی و دیدی که :

— حق وار اولاد . اونلردن نه فنانی کلیر ! اونلر فنانی کندنی نفسلرینه یاتمازلردی ، ثولولردر .

•••

اوزاقدن آیاق سسلری کلپوردی . بابا سرعتله یرندن قاتمدی . قرا کلق کرلرک آراسنده برقیصلتی دویولویوردی . باقدم که اوچ بابا ده کلپور . بابا بوری شولمجه تقدیم ایتدی .

— آش اوی باباسی زینل بابا ، اتمک اوی باباسی مختار بابا مهمان اوی باباسی احمد بابا .

بوناملر پک خوشمه کیتمشدی . دیمک که تکه ده دقتله یاپیش بر تقسیم مساعی واردی . یالکز دوشونیوردم . هر کیدن فضله مظهر اعتبار و حرمت اولان برنجی کوروشدیکم بابا کیمدی ؟ برر قهوه ده ایتیمشدک . بابالر برر نهانه ایله یانندن ایرلیدیلر . یالکز قلمشدم .

دهش [درویشک تکه ده صورت تلقظی بویله در] بکناش کلدی . یاعه صوقولدی . محبوب بروضعیتده قولاغمه « حضرت دهمله نیرمیسک ؟ » دیدی . کو کلک آرزوسنی آکلادی . بکناش ائنه فناری آلدی قازا کلق بوللردن ، محزن کبی دهلیزلردن کچدک . بسکه قرون وسطی طرز معماریسه عائد تحفه بر آناختارله بویوک بر قابونی آچدی . باغچه چیققدی .

قونولمش بر لامیه کتیردی . آرتق آیدینلقدی . اطراف کوزه لجه تدقیق ایده بیلپوردم . بتون درویشلرک قولاغنده غایت بیوک کوش کوبه لر واردی . تکه ده ایملک دوستم اولان درویش بوسفده کوبه احتیاجنی ایکی قولالی کوملک دوکمه سیله تأمین ایتمشدی . صاغ قولاغنده صدف وصول قولاغنده ده طاشی دوشمش برونز بر دوکمه واردی . قاپارتمه کوش بر ظرف ایتیمده بیاض اینجه بر فنجانله قهوه کتیردی ایتیمده . سه دیرک یاننده کی الما آغاجندن روز کارک تأثیر یله المالر برر برر دوشیورلر و بو اوفق صدمه لر قازا کلق دهلیزلرده مدید ایتکلیر ، عکس صدار وجوده کتیر یورلردی . بیوک رحا و وضک فسقیه سنندن کوزه ل شارایتیلرله آقان صولرک آهنگینی قوربنه لرک باغیریشمالری اتمام ایدیوردی .

یوکسلن آی تکه نک دامنی آشمش ، قارشیده کی مناره نک یان طرفنی بارلاتیوردی . دوشونیوردم . بکناشی به صورمشلر : نماز قیلارمیسک ؟ همان جواب ویرمش و سرعتله : « هر بایرام ، هر بایرام . . . » دیمش . بو مناره ایله جامی کورونجه بایرامدن بایرامه اوله جق برایش ایچون بو کافنه نه احتیاج واردی دییه کندنی کندیمه صور یوردم . یارم ساعت کیتمشدی . اطرافده برفوق العاده لک باشلامشدی . قیوطوقاقلری شدمله اوری یوردی . باقدم اوکده فنار طوتان بر کوسه درویشک آرقه سننده قیرلاشمش صاری صاقالی دینج بر بکناشی باباسی کلپوردی . هر کس آیاغه قالقدی . بنده قانقدم . بابا کلدی . قارشیده طور دی :

— خوش کلشک . اولاد . اوطور باقام . . دیدی .

بابانک تکه ده حائز اهمیت بر آدم اولدینی میدانده ایدی . اوطوردینی حالده اطرافنده بتون درویشلر آیاقدی طور یورلردی . بابا درویشلره کیتملرینی اشارت ایتدی . فقط آرقه نرندن !

— دهش بکناش

دی به باغیرنجه سیرک صاقالی کنج بر درویش کلدی . بویون کمدی . بابا یرندن قالقدی . درویشه اصولجه برشیلر سویلدی . درویش کیتدی . بابا قارشیمه اوطوردی و دیدی که :

— اولاد حضرت پیر سنی سه ویورمش ! بیوک قدرک وارمش که ، بویله مقدس برایشی سکا

باغچه نك قراكلقلرى ايچنده اسكى بر مسجده كې
كورون كوشكك نجره سنده قوتلى بر ايشيق واردى
بوستانلر آراسندن كچدك . برايكى طاش مريدوندى
چيقوب كوشك دنيان بو اوپله كيردك . اوپله
قرق متره مرامى قدر بر يراوپله سى ايدى . اطرافى
خالى مندرلرله دوششمش ديوارلرله ياعلى ، ذوالفقار
رسمى ، صرتنده تابوت طاشيان بر دوه و نيقابلى
بر دوه جى و بوكا مائل رسملر و يازيلر واردى .
كوشه ده بر تخته اسكمله اوستنه قونولش باقير بر
سيني دوريبوردى . كيتدم سيني ياننه اوپوردم .
اوزرينه سروى آغاجلرى حك ايدلش اولان بوسيني
اورزئال بر شيدى . كنارينه حك ايدلش اولان
تاريخى بونك ايكيوز سنه لك بر اثر صنعت اولديغنى
كوستريپوردى . بر آرز سكزه دزويش محمدديكر بر
سيني ايله ايچكى و مزه لرى كتيردى .

مزه لر مختلف و ناديدمه شيلردى . مثلاً آناطوليك
مركزى نقطه سنده كې بر تكه ده سياه حاويار بوانه جنى
مزه دن خاطريه كايردى . راقينك معمولات خصوصيه دن
اولديغى ده بللى ايدى .

درويشه صوردم : هباشقه كيمه كلييه جكمى ؟ ديدم
جواباً

— آمان حضرت . بزم تكه ده بونى قوللان بو قدر .
آرده بر سزك كې محترم مسافر من كايرسه كويده
آراتير بولدوروز . ذاتاً برك مشكلاته آنجق بو قدر
بوله بيلمدم . نه ايسه بو سوزلره اينانماشدم يا . . .
ايكى درويش ، بكتاش و محمد خدمت ايديبورلردى .
بويله باشلى باشلى ؛ قوجه قاروقلى آداملر ك آياقده
دورمالرينه باياغى جانم صيقليپوردى . نه قدر اصرار
ايتدمنه ده اوپورماديلر . بابام ياشنده اولان وبكا
غارصونق ايدن بودرويشلره عذر ديله مك ايسته دم ،
اونلر :

— حضرت هرشى آله دندر . گناه ده الله دندر .
او ايسته مه گناه ايشله مەيز . يه ، ايچ ذوقنه باق .
ذوق ده اونندندر . ديديلر .

بر آرز سكزه نك بره ميكنز ؟ ديديلر . ايوالله
ديدم . كينه فارله او كه كچديلر كچديكمز اوزون
يوللردن كچدك . قايسنده بيوك بر طوقاق آصيلي
اولان بر قيوى آچديلر .

بابا آره نلر كوشه ده قرمرى بويالى بر پوست

اوزرنده اوپورويوردى . ايلك سوزى بن سويلدم ،
ديدم كه :

— بابا حضرتلرى سزى بكتادم . معلوم يا
يولچليق ، البيسه دكيشديرمك ، بر آرز استراحت ايتك
لازمى . خيلى وقت كچمش .

بابا بنى عريض و عميق تدقيق ايديبوردى .
سوزلرلرله و حر كاتمه بر انتظام سزاق كورمه ين بابانك
نظرلرلرلرلر بر آرز مظهر تقدير اولديغى حس
ايدمه بيلوردم . بابا :

— حقك وار معمار بك . هر آقشامك بر
استراحت زمانى واردر . اوهر كسك حق در . سنكده
حقك در . حق ده سنكدر .

بابا اشارت ايتدى . يره كوزل جيجيم سريلى .
خالى مندرلر ، پوستلر قونيلدى . آلتى كوشه
پورتايف تاريخى بريك اسكمله سى اوزرينه نصف
قطرى اصغرى بر متره اولان قوجه برسيني قويديلر . بو
سيني كنارينه طولى بلنكه سكيز متره اولان مشترك
بر حاولوبى صيره لاديلر . رنكلى قاشيقلر قونولدى .
بكا حرمة معدنى قاشيق و چاتال كتير مشلردى . بابا
چكجه سنى آچدى . ايچنده ايشلمه لى بر حاولوبه
صارملش اولان كموش قاشيق و چاتالى آلدى .

يملك چوق كوزلدى . تكه بك آشچيسى سكسانلك
براختيار آراووددى . يملكه نظر دقتمى جاب ايدن
پيراض صاريقلى كنج بر خوجا ايدى . يمكنن صوكر
الارىنى قالديردى ، دعا ايتدى .

قهوه لر يىزى ايچمشدك . وقت چوق كچمشدى .
بابا ايله يالكنز قالمشديق . بو خوجانك كيم اولديغنى
صوردم . بوسوالم بابانك تاريخى بر تدمه ايله سوزه
باشلامسنى تأمين ايتدى . بابا ديدى كه :

بيلورسكز كه بكتاشيك بر چوق فلا كتلره
اوغرامشدر . مختلف عصرلرله متعصبلر بكتاشيكلى
اورنه دن قالديرمق ايسته مشلردى . فقط عشق و ايماندن
دوغان طريقته آداملرى قلى بر رابطه ايله يكدى كيرينى
سه وه لر و طوتارلردى . بكتاشيكلى اوريلان اك
مهم ضربه سلطان محمود زماننده در . بيلورسكز كه
يكچريلر بكتاشى ايدى . اونلر قالديريلر كن بزم
تكه مزده كى بتون بابالر و درويشاندن قسماً نفى ايدلش
وبر چوقلرى قتل ايدلشدردى . يالكنز سلطان محمود
بيوك برولى اولان حضرت بكتاشه حرمة بوتكه كى
ابقا ايتمشدى . كوردى ككز بو جامع اوزمان انشا

منسوبیتی زیارت استدریرم. هر آقشام بیریزک سومی
کندی الله یاقارم. اگر بونلری عبادت صاباوسه کز،
بو خصوصده اوفق بروظیفه اولدیغنی سوبله بیلیم.
آرتق آکلامشدم که، ظاهر آکیلاز آوی بابایی
اولان صالح نیازی بابا عین زماندهده طریقتک مهم بر
کوسترچیسی ایدی. بابایه الله راحتلق ویرسین
دیدم. کوشکمه چکیلدم.

ایرتسی صباح کوزوی آچار آجاز قارشیمده
الکرده جزوه، فنجان ایکی درویش کوردیم.
قهوه می ایچدم.

یادیرمقده اولدیغیمز بنا ایچون لازمکن تدبیرلری
آلدق. برقچ کون ظرفنده نقصان اولان رسماری ده
اکمال ایتدم. آرتق سربستدم. کوندن کونه تکبیه
دهاز یاده آلیشپوردیم. کوشک آرتق کندی کوشک
اولمادی. درویشلرله چوق صمیمی اولمدم. تکهک
کوشه و بوجاغی اوکره یوردیم.

۴۰

حاجی بکتاش ولی تره سی ویا ننده کی بلم سلطان
تره لری سلجوق معمارینک اولدقجه کوزل اثرلری در.
فقط صنعتدن اوزاق آداملر طرفندن تعمیر و تجدید
اولوندقجه بوقیمتلی قسماً غائب ایشلدر. یالکز
زائرلر اوزرنده یادیغنی تأثیرله دینه بیلیر که حاجی
بکتاش ولی تره سی موجود تره لریک اهمیت در.

صالح نیازی بابانک دلالتیه مختلف دفعه لری کزدیکم
بوتره حقیقه معلومات ویریم :

تره بک مزین و چوق مکمل برمدخلی وارد.
بومدخلك اوزاری صوکرده دن یاپیش اولان کنیش
بر صاچاق قسماً اورتمشدر. سلجوق معمارینک
کوزل اورنومانلری ایشلمش اولان مرمر کمرلر
و کمر سووولری مع التأسف یاغلی بویا ایله بویانمشدر.
مدخلك اوکته وارمق ایچون بر ایکی قدمه آشاغی
ایتمک لازمدر.

قاپیدن کیرنجه لوش برکچید وارد. بویکیدک
طرفینده طاشدن یاپیش بر طولاب کی ایکی حجره ک
قرا کافلری نظری اور کوزور. بونلر چله خانه ایش.
بونلره ایوم کیسه نک کیروب کیرمیدیکی بابایه سوردم.
هر ایشده اولدیغنی کی مع التأسف طریقتیزک دهاسکی
مجلولری یوقدرکه کیرسین. بونلر شمدی داغما
بوشدر. دیدی.

بورادن یلری کیدنجه مسجد کی بر محله واریلیر.

اولتمشدی. تشکیلاتمزدن عبادت و آیین بابایی اولان
میدان آوی بابایی قالدیرمشلردی. و بر فرمان ایله
بوجامعه بر نقش بند شیخی قویتمشلردی. کوله رک علاوه
ایتدی :

بوشیخ هر جمعه بکتاشیلره نماز قیلدیره حق
وطریق حقه (?) یافلاشملری ایچون وعظ و نصیحت
ایده جکدی. ایشته بوفرمان موجبجه بوکونه قدر
حرکت اولونمش و اولونقسه در. کوردیک کز
خواجه بوجامک مؤذنی در. آره صیره بزملا بیک
بیر.

بابایه سوردم :

— بوجمه وعظ و نصیحتلری انشا الله بکتاشیلر
اوزرینه حسن تأثیر یامشدر.

کولدی و یالکز ایاله دیدی. نه دن صوکر :

— دوغریسی سوبله مک لازم کایرسه، بو
نقشبندی شیخلردن بر چوغی بزه نصیحت و بر لرکن
کندیلری بکتاشی اولدیلر. ایشته استانبولده کی
عصمت منلا بونک کوزل بر مثالی در. مرادیون کو
ینده کی تکه نک سلطان محمود فرمانی موجبجه نقشبندی
شیخی ایکن اوده بکتاشی اولدی. چیقدی.

کولوشدک. ذهنی اشغال ایدن اک مهم
مسئله یی ده بابایه سوردم :

— سز بکا تقدیم ایتدیک کز بابالریک وظیفه سی
سوبلیدیکز. ذات عالی کزک وظیفه سی نه در ؟
براز دوشوندی :

— کیلار آوی بابایی دیدی.

بوجواب خوشمه کیتمشدی. جواباً !

— سزه اولان حرمت و محبت کیتدکجه زیاده.
لشیور. بک اینجه و ذوقی بیلیر بر دماغک وظیفه کزده
رهبر اولدیغنی کوردیم. امین اولک کزک بو آقشام
کیلاریکزدن چوق مستفید اولدم.

بابا سوزلری آکلاما مازلقدن کلدی. جواب
ویرمدی. تکرار سوردم :

— احوالده تکه ده یالکز ایش بابالری وارد.
عبادت بابایی اولمادیغنه نظراً عبادت ده یوقدر.
بابا کولدی :

— فضله عبادتک لزومی اولمادیغنه قائم. بزم
بروظیفه ده. حضرت بیرک تره داریم. طریقتیز

بوراسى ئىرلرە پوستلر ، قيمتدار خاليلر ، سجاده لىر
سرىلىش برىمدان عبادتدر . بونك اوستى تامايشيل
ياغلى بويالى برطوانلر قابىلى در . بىوك برصالون حالنده
اولان بوقەك ايكي طرفىدە وتقىيا اللى سائىم
ارتفاعندەكى سىدلر اوززىدە برچوق صندوقلر واردر كه
بونلر بكتاشى بابالريله چلبيلره عائد مش . بابا بونلر
چلبيلره عائد اولدىغى سويلر كن نظرلرندە مەم برتائىر
وعدم مەونىك تائىرى كوروليوردى . صوردم :
— چاي سوزىنى نه امچون غير ممنون بر صورتدە
سويلدىكز ؟ ديدم . بوسوزم بابا ارە نلرى جوشدور مىشدى :
ديدى كه :

— حضرت بكتاش ولىك اولادى يز دى به
حكومتزىدن بىكارجه لىرا تخصىصات آلان چلبىلر
بكتاش ولى ايله قطعياً بر مناسبتلىرى بوقدر . چونكه
حضرت بكتاش بلاولە وفات ايتشدىر . اونك وضع
ايتدىكى قوانين طريقتى تطبيق ايدنلر واونك طريقتندە
تربىيە سەندە خدمت ايدنلر يالكنز بابالردىر . اساساً
چاي بو طريقتك اولادى اولدىغى سويلدىكى حالده
بكتاشى دىلدر . علوى در . ايشته شورادە ياتان
آداملر بكتاش ولى حضرتلرىك روحانىيتى متأثر
ايدن شخصلر در . بن هر آقسام تربىيە كيدەر
حضرتك مومنى كندى الله ياقارم . تربىيە كوردىكز
كى برانتظام امچندە محافظە ايدەرم . او اولاد اولدىغى
سويلە بن چاي دە آنجى سەندە بردفە بورايە او غرار .
كورىيوردم كه بابا متأثر اوليوردى . اوفى تسلى
ايدە جك سوز بولامىوردم . چونكه نه علوىلكى نه دە
بكتاشلىكى آ كلايه بيله جك قابليتدە بر آدم اولدىغى
يالكنز آلىق آلىق دىكليور . بەضادە بروجه معتاد
ايوالله دىيوردم .

بوميدانك اسمى ميدان اوى در . آيين بورادە
اجرا اولتور . طريقتە كيرە نلرە ياپىلان مراسم
مەمەك شاهدى آنجى بوميدانلە يە بوميدان قدر
دىلسز اولان قولاغى كوپە يلردىر .

بورادن باسقى كمرلى اوفى بر طاش قبودن
ايجرى كيرىلنجه معظم بر صندوقە واردىر . صاغ
طرفدەكى اوفى پنجرە دن كلن ضيا قيمتدار شالارلە ،
ايبكارلە ، خاليلرە تزيين ايدىلش اولان صندوقە
بر هيت ويرر . ايشته بوراسى كندى تعبيرلرنجه

يوز بىكارجه بكتاشلىك كەبەسى اولان حاجى بكتاش
ولىك آشيان سعادت و كالاتى در .

بابانك صندوقە يانندەكى حرمت وخشوعى
خارق العادە ايدى . معنويات نەطائى شيدىر .
كاشكه بكادە نصيب اولسە ايدى دە بن دە اولە بر
سكوت واستغراق دورەسى كپرسە ايدم . بن دە شورادە
ياتان قوجە پيردن بر شيلر ايستەسە ايدم . بابا
نصوفك بر آبدەسى كى نظرلرى برە متوجه ، اللى
قاروشدور ولىش بر حالده طورور كن بن دە يردەكى
حالينك كوزل رنكارىنى ، صندوقە اوستندەكى شالك
قيمت وجىنى . تدقيق ايدىيوردم . بر آز صوكرە
چيغمشدى . دەش بكتاشە راست كلدم . ديدى كه :

— هر شىئى كوردكى ؟
بوندەكى معنای آ كلاياماشدم . فقط مطلقاً بر
حقيقت واردى . يالكنز اوت ديدم . درويش علاوه
ايتدى .

— حضرت پيردن نه ديله دك ، نه دعالر ايتدك ؟
جواب وىردم :

— هنوز ذعا ايتكه احتياجم يوق . ويرە جكنى
بيلسە ايدم ، يردەكى قيمتدار خاليلرە اوززىدەكى شالى
ايتردم . حتى اوقدر بكنندم كه آلدىن كاسە چالاردم .
درويش كولدى ديدى كه :

— او خالىي آلان چارپىلر در حال اونلردن
او كره نديكم كى جواب وىردم :

— خالىي آلىق ويا خود آشيرمق اللىدندىر .
قباحتدە آللىدندىر . كناهەدە آللىدندىر . چارپىلان دە
دوزلته ندە آلله در !

درويش كولەرك ديدى كه :
— معمار افندى قورقارم سنده بكتاشى
اوليورسك ! سوزلرك سوزومزە ، اوزوك اوزومزە
بكتازمىە باشلادى !

كونلر كچيوردى . درويش بكتاشك تربىيە
زيارت ايتدىكم كون هر شىئى كوردكى ؟ سووالى
ذهنى اشغال ايدىيوردى . يە بر آقسام كوشكەدە
اوطورمش بورانك تعبيرلە دىلنىيوردم . درويش
بكتاش خدمت ايدىيوردى . اصرار ايتدم . برايكى
قدح ايجردم . قونوشور كن تربىيە زيارت مشلەستى
آچارق اورادە كوردىكم شيلرى سويلسكه باشلادم .

هېسنگ اوزرنده حاکم اولانده صالح نیازی بابا ایدی . بولردن باشقه تکهنگ ایکی دورلو ورداتی وارد . بریسی نزورات ، دیکری ده ظهورات .. نزورات هر بکتاشینک سنه ده بردقه تکهیه وردیکی مقنن برپاره ایمش . ظهورات ایسه برای زیارت کان اخوانک برافقاری باره لر وکتیردکتری هدیه لر ایمش .

حاصلی آنکه معصولاتیه ، ظهورات ونزوراتیه اولدقجه مهم برپاره الله ایدیور وکبارجه یاپیش خصوصی برپودجه یله اداره ایدیوردی . بکتاشیلک عالمنده تکهنگ چوق مهم تأثیری اولدیقی بوراده مثالریله کوردوم واکردیم . بکتاش ولی بابالری ودرویشلری قطعاً اولمز لر . قولاقلری کوبه یلرک بو کبی دنیا ایشلریله علاقه لر یوقش (؟)

دنیا ده موجود بتون بکتاشی بابالری ایضای حج ایچون مطلقاً حاجی بکتاش تکهسه تکه عبورایشلر . طالعک برجلوه سیمی در ؟ یوقسه عقلی باشنده اولانلرک رغبت ایتمکندمی در ؟ بورانک بابالری عمومیتله جاهل آدمیلردر وهیسی آرنم ووددر . تورکجه نی بیله منتظماً قونوشمازلر . بونلرک ایچنده پک آرن تحصیل کورمش فقط غایت ذکی بر آدم وارسه ، اوده صالح نیازی بابا ایدی .

استانبولدن کلن تحصیل و تربیه کورمش بعض بکتاشی بابالری بوراده کورور کورمن انسانلقدن ایکره نمشدم . اوزوالی استانبولک کلی ، فلی بابالری بوراده یزمرده برقیافله بوجاهل بابالره عادتاً اوشاقلق ایدیورلردی .

حاصلی بوراده کی بابالرعالم بکتاشیلک قیمتدار برر مرشدی ایمش ؟

یازیلریمک باشنده آکلاتدیم اشارت طاشلری کبی صاچه شیلر حاجی بکتاش کوینده ده مینولدر . مثلاً تکه جوارنده اطرافه مدور بردیوار چکیلمش یرلی رطاش وارد . بونک اسمی آت طاشی در . حضرت بکتاش بو طاشه یتمش ده رومه سفرایش ! بونی مختار بابادن دیکلرکن صوردم :

— بابا آرهنلر سزده قالموشو یارک پیری کزی بردورلو بارکیره پندیرمه دیکز . ولی دیدیکز بو ذات کاه خوروسه بیتر ، کاه طاشه بعضاده قوربغه یه .. بابا دوشوندی ، دیدی که :

نهایت بکتاش اوراده کورل رسملر وارد کوردکی ؟ دیدی . نصل رسملر اولدیقی صوردم . سوبله دیکنه پشیمان اولمادی . بن اصرار ایدیوردم . مکر تر به ده حضرت بکتاش ایله بلم سلطان و آبدال موسی نک رسملری وارمش . نه یالان سوبله یم کجه نی کوچ کچیردم . بن رسملرک اهمیتندن زیاده بوراده کی میتونوزیک دوشونجه نک اثرلری کورمک وثبیت ایتمک ایستردم . درویش بکتاشله ومحمدله آرقی چوق صمیمی ایدک . رسملری بکا کوستره جکارنی وعد ایستیلر . باش بابانک چفتلکه کیتمنی بکلدک . ذاتاً دیکر بابالرک ودرویشلرک ده مختلف چفتلکلر ده وظیفه لر ی اولدیفندن اولر کیتدنصرکه تکه ده یالکوز قالمسقد . تربیه نک اوکنده هیجانه بکیوردیم . بکتاش ومحمد قوبی آجدیلر وحضرت پیرک صندو . قهسی یانندن ایکی رسم بیقاردیلر . بونلر صولوبویا رسملردی . قیمت صنعتکارانه لرندن زیاده تاریخی قیمتلری واردی . بلسکه ده اهل طریقت اولما یانلره کوسترله ین بو کیری رسملر بکتاشیلرجه چوق قیمتدار ایدی . یالواردیم . یاقاردیم بورسملرک برر فوطوغرافیسنی آله جفم . بوبله بیوک ذواته قارشی حرمت مخصوصم وارد دیدیم . سوزلرمده کی جدیتدن شبهه ایتمک ممکن دکلدی . درویشلره سز رسملری منتظم صورتده طوتوکز . بن فوطوغرا . فیلرینی چکه یم دیدیم وبکتاش ولی تکه سننده کی مسافر . لکمک الک کوزل خاطره سی اولان رسملرک فوطو . غرافیسنی درویشلره برابر آلفه موفق اولدم . بلسکه بونلر آیری آیری قیمتدار دکلدن . فقط شیمدی تاریخه قاریشان بوتکه نک ایکی قدملی دوریشیله ، قیمتدار مدخلنی وپیرلرینه عائد رسملری بر آرایه کتیرمک اولدقجه مهم ومشکل برمشله در . بناء علیه بکتاش ولی تکه سننک بر وثیفه تاریخیه اولان بو خاطره سنی قید ایتمک ایچون دو کدیکم دلیلله کچیر . دیکم کونلره هیچ آجیامش ایدم .

بوش قالدیم کونلره تدقیق ایستدیکم برمشله ده تکه نک اصول اداره سی ایدی . صالح نیازی بابا عادتاً برچفتلک که یاسی کبی تکه یه عائد اراضی کی کوزلجه ا کدر . بیور . خرمان یاپدیریور . اورتا قجیلرله مقاوله لر عقد ایدیور . وتکه نک ثروتی کوندن کونه تربید ایدیوردی . تکه نک بو کبی چفتجی ایشلرنده بابالرده آیری آیری وظیفه لر آلمشلر وچالیشیورلردی .

— حضرت، بار کیره هر کس بئر سن ده، بن ده. اصل مارافت [تورکجه نی بویه قونوشور] خوروسه، طاشه پشمی. نو ایشده کی گرامته اینا غیورسه ک کل سن ده بین شو طاشه، باقی کیده رمی ؟

بو جواب خوشمه کیتمشدی. بابا-غم آقشامه قونوشلم. کیلاز او یک زک نان ونعمتیه، آب و شرابیه مستفید اولوب دملند کد نصکره بلکه کوشکی یورو تیرم دیدم.

برکت ویرسین که بو طریقته ک برنجی خاصه سی اوفکه لته مکدر. اگر حدت و اوفکه اولسه ایدی هر حالده بو قدر بوش بوغاز قلر مدن صکره مکمل بر دایاق بیه جکدم.

حاجی بکتاش ولی تکه سنک بابالرندن یا لکیز ایکیمی تورکدر. بونلر تکه یه بیله اوغرامازلر. اقامت ایتدکلری تاریخی بررمکانه کیف سورهرلر. بوتارنجی برلردن بریسی بکتاش اوی در. بو او یقیق، دوکوک و برقیمت تاریخی سی اولمایان قارا کاتی بریردر. بابا اوراسنی ده کزدردی. یردن بر طاش قالدیردی. آلتنده قوجه بر قوربه واردی. بکتاش ولینک عبادت محلی اولان بو قارا کاتی یرده کی قوربه اوزماندنبری حیاته ایمش. بنه علیه بورانک غرابندن اوله رق درت عصرلق بر قوربه کوردم دیرسم اینانیکز (؟)

تورک بابالرندن بریسی ده بکتاش تره سی دنیان بر محله اوطورور. بو ذات بکاش ولینک آقرباسندن ایمش. اونی ده زیارت ایتدک. بابالرک نه قدر جاهل اولدقلرینی کوستره جک اولان شو وقعه نی سوبله دن کچمه جکم :

تره نی زیارت ایدیوردق. صوردم. بوتربه کیمه عائددر.

بابا دیدی که :

— ایشته صاحب سنک اسمی یوقارده یازیلی !

یوقارده قبه نک انکنده کی یازی نی مشکلاته اوقویا. بیلم نه اولسه بکنبرسکنز :

عمل یووان کیکچی اوغلی

دوغروسی بوایشه بایلم. مکر تره نک تعمیراتی یایان حریف قبه نک انکته بر لوحه کبی اسمی یازمش. بورانک بابا-سی ده پیرک اسمی اوراده یازی لطن ایدیوردمش. بابایه بونک بر خرسیتیان اسمی اولدیغی سوبله دم. بابادوشوندی و :

— نه اولورسه اولسون، هر حالده اوده بکتاشی در دیدی. آرتق تصور ایتلی در که بویه جاهل مرشد. لک ارشادی بر ملتی نره یه قدر کونورور ونه حاله سوقاردی.

کونلر کچور، بنا یوکسلوردی. یا لکیز بابانک مهم بر قایغوسی واردی. اوده یاپدیغمز بنانک چارشیه قاپیسی اولماسی ! بابا بردرلو بوکا راضی اولیوردی. تکه نک ضبط وربطی ایچون بتون بنا ومشعلاته آنجق برقیو امله کیریله بیلمه لی ایدی. بکتاشی تکه لرینک کندیلرینه مخصوص بریلانی وارددر. بونده دقت ایدیلن اک مهم مسئله مدخلدر. باش بابا عمومی محلی کلیدله دیمی آرتق آچیلسمی برامره اوله بیلیر. بزوفکرک علینه حرکت ایتدکمز ایچون آرامزده نازکانه بر صورتده فقط دوامی مناقشه لر اولیوردی. نهایت بر اقدیم اورک برقیو بیچون دکل، بر دکان ایچون بیر ایلدیغی سوبله دم بابای تلاشدن قورتاردم و بنده بو صورتله راحت ایده بیلیم.

بکتاش ولی تکه سی الک بیوک آداملرک اوغرا دیغی بر محل در. بر زمانلر بکتاشیلره بیوک اهمیت ویر برلرمش. بونک صوک مثالی حرب عمومیده کورمشدک. مجاهدین بکتاشیه آلایی عادتاً سیاسی بر وضعیتی حائزدری. نره ده عسکر قاچاغی، اشقیا وارسه بو آلایه اشتراک ایدر و بو صورتله وظیفه لرندن قاچار لردی. بر چوق پاشالر، بکلر تکه یه هدیه لر و برلر، بابالری تلطیف ایدرلردی. بر کون صالح نیازی بابا امله اوطور بیوردق. تکه نک یشیل قابلی خاطره دفتری کتیردی. بنده اورایه بر شیلر یازما می رجا ایتدی. دفتری کوزدن کچردم. حیرت ایتدم. نه امضالر کورمشدم. اسکی ویکی ادبیات نمونه لرینی بر انشا کتانی کبی بودفتردن تدقیق ممکن ایدی. نه یسه بنده بر شیلر یازدم.

بابایه :

— تکه کزه چوق مهم آداملر کلش. دینجه بابا: — دها اونلر برشی دکل. بن سکا ک بیوک آداملرک بکا هدیه اولقی اوزره ویردکلرینی کوستره می. دیدی.

اوطور دیغمز یردن قالدی. قرمز ی پوستنک نصفنی اورتدیکی قاصه کبی بر صندیگ ایکلی دینی آچدی. بنی یانه چاغردی. ایضاحات ویرییور و برر برر کوستریوردی. بونلردن بر ایکیمسی قید ایده می :

بورا به قدر کلتشکن چایی افندیله ده کوروشمک لازمدی .
فقط چایی افندی بابالار کی دکل و هر کله کوروشمزمنش .
حتی یوزنی کورمک ایچون تا درسم ایچیلرندن
کلن زوالیلر کونلرجه ، آیلرجه بکلرلرمنش .
بو حکایه لری دیکله دیکم ایچون مان کیمکه چکیندم .
وایکی سطر دن عبارت بر مکتوب ایله کوروشمک
ایسته دیکمی بیلدردم . یارم ساعت صکره چایی
افندیکن کهیاسی کلدی . خی آلدی .

چلبیکن قوناغی برانجه ایچنده کریمچدن یاییش
قیشله کی برشیدی . بویالری اسکیمش وایسمنش
براطه ده اوطوردق . اوده بر فوق العاده ک واردی .
برای زیارت کلتش اولان علوی کوبیلری چایی ایله
کوروشه جکمی دویدفارندن هپسی سر دیوه نلرده
قوریدورلرده دیزلرلردی . مکر علوی اعتقادنجه
جناب حق چلبیکن یوزنی کوره نلرک بتون کنه اهرینی
عفو ایدرمنش . بواز دجامک سبی ده اویمش .

بر آرز صکره چایی افندی کلدی . هر کس
عادتاً برلره بایوردی . چایی سیاه جبه و شالوار
کیمش . باشنده کی ویشنه چوروکی فس اوزرینه ده
بیاض صاریق صارمندی . اسمر ، قیرصنالی ، اوزون
بویلو بر ذات ایدی . آلی صیقدم ، قارشیننه اوطوردم .
یم سجده لره باتمادیغمی و بویله لا اوبالی بروضیتده
اوطوردیغمی کورن کوبیلرک بکا قیزدق لری یوزلرندن
بللی ایدی .

اوتهدن بری دن قونوشدق . چوق لاق سویلکی
ایسته مه یین بو ذاتک سویلکی جله لرده پک قیسه
اولیوردی . اون دقیقه صکره بک حاضر لاعتشدی .
بر ماصه باشنده آلا فرانغه به یقین بریمک بیدک . ایپک
تخنی بک اوطه سته باقان اوفق بر پنجره دن یوزلرجه
کوز بزی سیر ایدیوردی . چایی افندی طاباغمه
کندی آلیله برایکی دفعه بک قونمشدی . پنجره دن
باقان کوزلره دقت ایتدم . بر آرز اول بکا دارغین
اولان بونظر لرشمدی تقدیر کار بروضیت آلمشلردی .
آکاد بوردم که بورانک حساس بارو متروسی چایی
افندیدر . اونک یوزی کونلجه هر کس کولر .
اونک تقدیر ایتدیکنی هر کس سه وهر . اونک اکرام
ایتدیکی آدامه هر کس حرمت ایدر .

یمکدن صکره قهوه لریمزی ایچدک . بوزاده
بابالره اولدینی کی بول بول قونوشامیوردم . اطرافلرده
مرحوم چایی جمال الدین افندیکن اوغلار یله چلبیکن

قیمتدار چفت قاپاقلی بر آلتون ساعت اوزون
کوستکی ده برابر . قاپاق اوزرینه پر لایطه ایله بر بکتاشی
قاووغی یاییلمش اوزرینه ده زمرده صاریق صارلمش
قیاغک ایچنده محترم صالح نیازی بابا حاضر تلیرینه دی به
یازیلی . امضا : باش قوماندان وکیلی انور .

قیمتدار طاشلرله ایشلمش صابی بکتاشی قاووغی
بر بیچاق ، آمریقاده کی بکتاشیلر طرفندن هدیه ایدنش .
نجفدن کوندریلن قیمتدار بر تسبیح . کتکولر ، تبرلر
الماس ، پیر لایطه یوزوکلر . هپسی مهم ذوات طرفندن
هدیه ایدلمش . بر چوقلر ده فرید پاشا ، علی پاشا ، فهمی
پاشا و سائره کی اسمار وار . بونلره باقدم باقدم ده
تارک دنیا اولانلره هیچ یاراشمیه جق اولان بوکی
شیلرک بویله بر طاغ باشنده و بر صندق ایچنده صافلا .
نمسنه آجیدم !

بابایه بر ایکی سوز سوبله مک ایجاب ایتشدی .
الله آر تدر سین . طاییبی سنک یوکسک موجود .
یتکیزی بیان مملکت بیوکلری بونلری ناچیز بر هدیه
اولق اوزره کوندرمشلردر . دیدم . یالکز بابا
حضر تلرندن رجا ایتدم . نجفدن کلن تسبیحی ،
آمریقادن کلن بیچاغی و قیمتدار شال قوشاغیله ،
حاصلی طاقش طاقشدرمنش بر وضعیتده بر رسمنی
آملق ایتدیکمی سوبلدم . بابا بر آرز دوشوندی .
وباقالم . صباح اولا خیر اولا دیدی .

ایرتسی صباح درویشلر بابایی کلینلک رقیز کی
سوسلیورلردی . کیمسی قولاغنه مزین کوبه سنی
طاقبور . بریسی باشندن اوزون تسبیخی کچیریور ،
اوته کی تسلیم طاشی طاقلی مشین کرینی باغلیوردی .
بنده طریقت بکتاشیه نک صوک آدمی اوله رق تاریخه
انتقال ایده جکینی یقیناً بیلدیکم بو ذاتک توللننه یاردم
ایدیوردم .

بابانک مختلف رسملرینی آلدیم . دیکر بابالره ده
رسم آملق ایچون رجا ایتدم . اونلرده بی قیرمادیلر .
اک صوک رسم اوله رق ده تکه نک صوک ساکنلرینی
بابالریله برابر تاریخی قولکسیونه ادخال ایلدم .

* *

حاجی بکتاش کونی باشلیجه ایکی قوتک مصادمه
ایتدیکی بر محلدر . بونلردن بریسی بکتاشیلک ،
دیکری علویلک در .

بکتاشیلر نزلرینی ، ویرکیلرینی بابالره ویردکاری
کی علویلرده وارینی ، یوغنی چایی به کتیر برلر .
یعنی علویلرک رئیس روحانیسی چایی افندیدر .

ديكر اقباسي قايلى فسرينه صار دقلري اينجه جك بياض
صار بقريله رمز اطرashi كبي اوطور يورلردى . جانم
صيقلمشدى . چاي افندي به عرض وداع ايله آيرلدم .
مرد يوندن اينر كنن برآي زيارت كلن كوچوك
علوى چو جقلري اوستمه آل و بوزلرينى سورويور .
لردى . بوز يارتدن باشقه سته جسارت ايده مدم .
قورقدم كه هر كس بنده ده بر بوى قدسيت دويلا .
جق ، بلكه ده تر به پارمقلى كبي جا كتمك ايليك يرلرينه
حدولمك ، پر كاريمك صاپنه حاجت باغلاقمه كله جكلر .

هاله باغنه :

هاوونه صارقان اوزوم صالقميرنك اوزرنده
صولك تتره شديكي كورولوردي . اوستمزده كي
چارداقده بلبلر اوتيور . كونشك يوكسلمكه اولديغنى
بوزومنه داملايان شينملر خبر ويريبوردى . بورايه
دون كيجه كچ وقت كلكشك . صباحك كوزلاكنى
كورمك ايچون بوندن ده اشاعرانه برير بولنه مازدى .
كونش يوكسلاى . شينملر قورودى . بلبلر صوصدى .
بوسكونندن استفاده ايله خاطرله ريعى يازيبوردى . اوكله
يكنندن صكره قوبو كولكه لرنده ياتدق . حوضدن
آقان صولر طائلى سسليله بزه تنى سويلوبوردى ...
كيشنه ين بر بار كبر هيمزى اويقودن قالدردى . صالح
نيازى بابا كلكشدى . كوروشك . آقشامه بوراده
قاله جغمزى سويله دك . بابا آره تير بزمه بر مدت دها
اوطوردى وصكره هر زمان ياپدني كبي بر بهانه ايله
يانغزدن آيرلدى . خفيف بر سرينك ماشلامشدى .
ماوى كولكلر اوزادى . قوشلر سه ويلى جيو .
يكتيليله حوض باشنده اوچوشيبوردى . اورمانلى
افق قسما قاپاتيبوردى . آغاج دالرينك آرقه سندن
قيزيلاشان كونش بر ياقوت كبي بارلايوردى .

چارداغك آلتنده سفرا من قورولمشدى .
آقشامك لطيف روزكارى بوزومنى اوقشايبوردى .
آبدال يوسف باغلامه سنى آلمش قلبنك آليرينى ،
عشقلىرى دو كوردى . بكتاشى بر مهندسمن كوزل
سسيله بو آهنگه اشتراك ايديبور و :

بوزوك كوردم ديدم الحمد لله

بويك كوردم اوقودم قل هووالله

دوداغك شرتى عبنى شفا

سقيهم رهم من رحمة الله

ديه اويوردى . درويش لر خدمت ايديبورلردى . يالكنز
ذوق وصفا ايچنده كچيرديكمز بو حياته متحسرانه بر

صورته باقان بريسى واردى كه اوده مختار بابا ايدى .
مختار بابا جاهل فقط دريادل بر بكتاشى باباسى
ايدى . زواللى كندى طريقت قانونلرينه رعائتله
بكتاشى اولمايائلر ياننده ايجه ميه جكندن بزه باقوب
بوتقونيبوردى .

ياننه كيتدم ، بابا ديدم . آلديرمه كل برابر
نه كله نه لم . بن ذاتا بيلورم كه كيدوب قارشىكي
آغاجك آرقه سنده كيف چاتيبورسك . دوشوندى ،
آياغه قالقدى . درويشلى چاغروب باغك قپوسنى
محكمجه قاپاملرينى اسرايتدى . يانغزه اوطوردى .
ايلك سوزى :

— والله قرده شلر آرز قالدى سزه باققدن
جانم چيقيوبوردى . آرتق دا يانامدم . كلدم . باباده
دويسه ، پرده ايشيتسه ، الله ده كورسه ايوالله .. ده يوب
ماشرابه سنى آلدى و بر حمله ده هپنى بيتيردى .
سكسانلك بر بابانك ماشرايه ايله ايچمىنى كوردم ده
حيرت ايتدم . عياشلىر ايچون بر مسابقه ياپسه لر مطلقا
مختار بابا دنيا شامپونى اولوردى !

بر چوق نفسلر اوقوندى . درويش لر جوشمشدى .
آي يوكسلمشدى . كوندوز كبي هر طرف
كوروله بيلوبوردى . قوربه لر معناد اولان موسيقيلرينه
دوام ايديبورلر ، كچه قوشلرى آره صره باغريشيبورلردى .
خفيف بر روزكار اسيوبوردى . صباحه قارشى بار كيرلر مزله
تكيه دنوركن اويقوده كوزلر مزدن آقوبوردى .

...

آرتق ايشلر قولايلاشمشدى . انشا آت بن اولمادن ده
ايلر يايه بيليردى . بابادن مساعده آله رق عودت ايتشدم .
بوكون درت سنه كچدى . بوقره قوتلرى ، مظلم
اعتقادلرى سو كوب آتاجق بر منجى تورك منورلرى
بكليوبوردى . جهالتك اداره ايتديكي بوتشكيلات ،
طريقت دى به ، حق دى به ملتى فلا كته سوروكلبن ،
تنبلكه سوق ايدن بومسكينخانه لر ييقلمالى ايدى .
ملككتك يتيم چو جقلرينه ، خير مؤسسelerينه ،
استقلال ملت و وطن ايچون حياتى فدا ايدن ناموسكارلرك
عائله لرينه بش پاره ياردم اتمه ين آدملرك ويردكلرى
نزوراتله ، ظهوراتله اداره اولنان بو عطالت يووالرى
ياقلمالى ايدى !

نهايت كزیده لرك مفكوره سى تحقق ايتدى . دونك
تكه سى بوكون برزراعت يوواسى اوليور . عصرلرك
افسانه لر ينى روحنده صاقلان بوقاراكق ير شمدى
ايلك بهار كوشى كبي بارلاق بر چالشمه بوردى در .